

הבטיח כרטיס לגן עדן - סיפור

יהודי העיירה ליאוזנה (שנתפרסמה לימים כעיר מגוריו של רבי שניאור-זלמן, בעל התניא והשולחן-ערוך) אמנם שמעו על עלילות-דם שהתרחשו במקומות אחרים, אך לגביהם לא יצאו הדברים מגדר שמועות.

זו היתה עיירה שקטה ושלווה. היחסים בין הגויים ליהודים היו של ידידות ושלום. יהודים וגויים סחרו אלה עם אלה, ולא אחת היו השכנים הגויים סועדים על שולחנם של היהודים בימי שבת וחג.

המיפנה חל כשהגיע כומר חדש לעיירה, שונא-ישראל מושבע. "היהודים שונאים אותנו, בדים לנו ורוצים בדמנו!", היה זועק בכנסייתו לפני המוני המאזינים הנבערים, "מאז מסרו את משיחנו לצליבה, הם מתנכלים לנו!".

בתחילה קיבלו התושבים הגויים את דברי ההסתה במשיכת-כתף. לא היתה להם שום עילה להפר את יחסי הידידות עם היהודים, וטענת הכומר, שהיהודים רוצים בדמם של הנוצרים, לא נתקבלה על דעתם. אך חזקה על תעמולה שהיא פועלת את פעולתה, ואט-אט החלו הדברים למצוא מקום בלב הגויים הפשוטים והתמימים.

לקראת הפסח הגביר הכומר את נאומו ההסתה. הוא הזהיר את מאזיניו לשמור בשבע עיניים על ילדיהם, לבל יחטפום היהודים. ויום אחד הטיל הכומר פצצה: "בכפר הסמוך חטפו היהודים השבוע ילד משלנו, שה נוצרי תמים! הוא עומד להישחט בכל יום, כדי למהול את דמו בעיסת המצות שלהם"...

השמועה הנוראה פשטה בעיירה. גויים, שהיו מיוודדים עם יהודים, החלו להביט בהם במשטמה. חנויות היהודים נסגרו. אימת פוגרום ריחפה על היהודים. בלילה התפרצו שוטרים לבתי שני יהודים, שעל-פי 'עדויות' היו האשמים בחטיפת הילד, ועצרו אותם.

רב הקהילה, ר' שמאי, וראשי הקהילה הוזמנו למשטרה. גם הכומר עמד שם, מביט בעיניים בוערות משנאה על היהודים. "האשמים בחטיפת הילד אמנם נעצרו", אמר מפקד המשטרה, "אבל הילד טרם הוחזר. עליכם להחזירו מיד. אם לא - לא נוכל לשלוט בהמון! אנשי העיר ינקמו בכם נקמה נוראה!".

היהודים הסתגרו בבתיהם רועדים מפני הבאות. שמחת החיים הושבתה. רב העיר הכריז על תענית של שלושה ימים. הוא קרא ליהודי העיר להתכנס בבית-המדרש ולקרוא תהילים. לאחר מנחה אמר הקהל וידוי ואז קמו הרב ובית-דינו, דמעות בעיניהם, והכריזו חרם על אלה שהעלימו את הילד הנוצרי וטפלו את העלילה הבזויה.

ביום ראשון יצא הכומר שמח לכנסייתו. סוף-סוף עלה זממו בידו, והפוגרום הגדול עומד להיפתח. "המשטרה אינה מצליחה למצוא את הילד!", שילבה את הרוחות, "עלינו להכריח את היהודים לגלות היכן החביאו אותו! עוד מעט יגיע הפסח שלהם, והם ישחטוהו! יש להציל את הילד ולנקום בהם! לטבוח בהם!"...

עוד רגע והקהל היה יוצא לטבוח ביהודים כמצוות הכומר, ולפתע קם איכר אחד וביקש לדבר. "כבוד הכומר!", גמגם האיכר, "אתה זוכר את החבר שלי, ואצק? כשהיה חולה מאוד, הבטחת לו שאם יחביא ילד, תדאג שיעלה לאחר מותו ישר לגן-עדן. החבר שלי קיים את ההבטחה שלו, ואמש מת. הוא ביקש להזכיר לך לדאוג שהוא באמת יעלה לגן-עדן"...

הכומר התבלבל לרגע, אך מיד התעשת וצעק: "מה השיכור הזה מבלבל את ראשו בדברי הבל? חוצפה שכזאת: לבוא שיכור לכנסייה! החוצה מיד!".

האיכר המסכן, שלא הבין מדוע גער בו הכומר, עמד מחוץ לכנסייה, וחזר וסיפר את סיפורו לסקרנים. בתוך ההמון היה גם שוטר, ודברי האיכר עוררו חשד בלבו. הוא ביקש ממנו פרטים על מקום מגוריו של ואצק, ויצא לשם עם עמיתו. שם נמצא הילד שלם ובריא. השוטרים מיהרו עמו אל הכנסייה, והגיעו בדיוק לקראת תום התפילה.

כשראה את הילד והשוטרים, נבהל הכומר. הוא החל להצטלב ולגמגם שהיהודים אמנם חטפו את הילד, אך כשראו שמזימתם אינה מצליחה, החליטו להחזירו; ומכיוון שפחדו להחזירו בגלוי, שיחדו את השוטרים שיחזירו את הילד...

הקהל כבר היה מבולבל לגמרי. ואז קם מפקד המשטרה וקרא: "הכומר אינו דובר אמת. לא היהודים חטפו את הילד, אלא ואצק, במצוות הכומר. היהודים חפים מכל פשע, ומי שיעז לגעת בהם לרעה, ייענש בכל חומרת הדין!".

בינתיים ישבו יהודי ליאוזנה בבית-המדרש וקראו תהילים, בתחנונים לקב"ה שיצילם מן הסכנה המרחפת על ראשם. ופתאום הגיעו לבית-הכנסת מפקד המשטרה ושוטרים אחדים, ועמהם שני היהודים העצורים. היהודים חשבו שעומדים לתלות עכשיו את השניים, והזעקות עלו למרומים.

מפקד המשטרה הרגיע את הקהל וסיפר כיצד נתגלתה האמת וכיצד הופרה עלילת-הדם. הוא הבטיח להם, שהמשטרה תגן עליהם מכל התנכלות.

הכומר, שקלונו נתגלה ברבים, חלה ונפל למשכב. שבועיים התפתל במכאוביו על ערש-דווי, עד שמת בייסורים נוראים.

באותו פסח, היתה חגיגתם של יהודי ליאוזנה כפולה - הם חגגו גם את חירות ישראל משעבוד מצרים, וגם את הצלתם מעלילת-הדם.